

Nová Role

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Karlovy Vary

Nadmořská výška: 418 m n. m.

Počet obyvatel: 4 164

Adresa URL: www.novarole.cz

Okres: Karlovy Vary

GPS souřadnice: 50.270917N, 12.784217E

První pís. zmínka: 1293 (731 let)

PSČ: 362 25

Historie obce Nová Role

Prvopočátky osídlení Novorolska spadají do údobí příchodu prvních Slovanů, kteří sem pronikli proti toku Ohře. Byl to kmen Sedlčanů. Nejprve osídlili nejúrodnější části Poohří a později osídlovali postupně povodí přítoků Ohře a tedy i říčku Rolavu. Hlavní obživou Sedlčanů bylo zemědělství a jejich kmenovým hradištěm byl Sedlec.

Sedlec a později založená ves Nová Role byly ryze slovanského původu, na rozdíl např. od Nejdku a výše položených obcí, které byly založeny později, tj. ve 14. století. Jejich prvními osídlenci se stali především Němci a jejich kolonizaci podporoval vždy současný český panovník.

Krajina v povodí Rolavy se vyznačovala souvislými hlubokými lesy, střídající se místy s močály a bahnisky. Obyvatelé, kteří osídlili horní tok Rolavy a vyšší polohy Krušných hor, objevili zde naleziště cínu, stříbra a železné rudy.

Dochovanou památkou z doby prvního osídlení Nové Role z poloviny 13. století jsou zbytky kamenného zdiva původní stavby kostelíka, resp. kaple z let 1240-1255. Historické prameny neuvádějí, kdo dal kostelík postavit. Víme jen, že r. 1278 kostelík převzal řád křížovníků s červenou hvězdou a koncem 13. století příslušel k faře v Sedleci. Ovšem první písemný záznam o existenci obce Nová Role je až z r. 1293 za vlády krále Václava II. Od tohoto letopočtu se také uvádí rok založení obce.

Nová Role byla jedním z nejstarších sídelních útvarů Karlovarska, v pořadí sedmým. Do r. 1410 byla ves Nová Role lenním majetkem země Koruny české. Od r. 1310 nastalo střídání vlastníků, o nichž zpracoval přesnou monografii novorolský kronikář p. Ladislav Frnka. V letech 1359-1411 patřila obec loketskému hradu. V letech 1411-1553 patřil hradu Loket jen lenní dvůr, obec patřila k panství falknovskému (Sokolov). Od r. 1554 celá obec náležela panství Šliků se sídlem v Ostrově. V letech 1622-1848 byla majetkem Nocticů.

Křesťanství a germanizace

Za vlády Přemysla Otkara II. (1253-1278) se rozvíjel v zemi obchod a jedna z obchodních cest vedla také z Lokte přes Chodov na Novou Roli a Nejdku a dále do Saska. Touto cestou přicházeli do Čech i první Němci, jejichž povoláním bylo zemědělství, a ti osídlovali nižší polohy Karlovarska. Později přicházeli němečtí horníci a ti osídlovali výše položené oblasti Krušných hor, kde začali dolovat cín.

Do Nové Role přišli první němečtí kolonisté kolem roku 1300. Jejich obživou bylo především zemědělství, ale brzy také v celém povodí Rolavy začali rýžovat vyplavený cín z krušnohorských výše položených cínových dolů.

V době německé kolonizace byl novorolský kostel stejně jako řada kostelů a kaplí na Karlovarsku zasvěcen svatému Michaelovi. Archanděl Michael je uctíván církví jako ochránce proti útokům zlých mocností

zvláště v posledním zápase smrtelném a také jako vůdce, jemuž jsou svěřeny duše, aby je uvedl do ráje. Bývá zobrazován, jak ve vítězném zápase poráží pekelnou obludu (ďábla) a svrhává ji s nebe na zem. Základem této představy je zjevení svatého Jana (12. 7.).

První přistěhovalí Němci odmítali přizpůsobovat se zvyklostem, řeči a mravům slovanským. Proto se obrátili na českého panovníka a domohli se za své zásluhy o dolování cínu v Hamrech, Mezirolí a Nejdku - přidělení Nové Role do německé správy.

Německá kolonizace ve 14. století postupovala do výše položených oblastí Krušných hor dosud neosídlených. Šířila se po celém Karlovarsku a konečně v 17. století jako poslední bylo poněmčeno Žluticko, Toužimsko a Tepelsko. Přicházeli sem Němci z Bavorska, Saska, Hessenska a z Thueringenu. Důkazem toho byla po dlouhá léta udržovaná různá německá nářečí a odlišná německá pojmenování obcí. Tak Němci ze Saska užívali koncovky -walde, nebo -dorf; z Frank (Hessensko) koncovku -gruen a z Bavor koncovky -schlag, -reut, nebo -ried. Až ve 20. století se zde ustálil dialekt zvaný "egerlandština" (Poohří).

Němečtí osídlenci se vyznačovali pílí, vytrvalostí a vynalézavostí. Proto je čeští panovníci tolik vábili do Čech a přidělovali jim majetky jako dědičné.

Války a utrpení

Po bitvě u Lipan roku 1434 obyvatelstvo severní části Karlovarska podlehl drtivému tlaku německví a dalším příchodem saských horníků a řemeslníků dochází k přestupu větší části obyvatelstva na víru protestantskou. K tomu došlo i v Nové Roli. Koncem 15. století se zase projevil náboženský vliv obyvatel sousedních obcí Božíčan, Mezirolí a Děpoltovic, které náležely tepelskému klášteru, a tak se Nová Role navrátila opět k víře katolické.

Třicetiletá válka (1618-1648), která měla za následek všeobecný úpadek českých zemí, měla neblahý vliv i na Novou Roli. Zhoršené spravování okolních cínových dolů způsobilo úpadek v hornictví. V Krušnohoří ustalo kutání stříbra a cínu a tak, následovalo postupné chudnutí obyvatelstva a začátek bídy. Proto mnoho schopných německých podnikatelů, mistrů a odborných dělníků v této době odcházelo za prací do sousedního svobodnějšího Saska. Byl tu i silný vliv náboženský. V r.1626 došlo na Loketsku k nové rekatolizaci a ti obyvatelé, kteří nechtěli přistoupit na katolickou víru, museli opustit zemi. Přesto celé Karlovarsko po strážce národnostní zůstalo téměř ryze německé.

Nová Role během třicetileté války zažila mnohá tažení Švédů do Čech. Poslední v r.1647.

Švédové v N. Roli zabavovali místním lidem dobytek a zásoby potravin. V sousedství Nové Role vznikla velká povstání proti vrchnosti, např. r. 1680 v Nejdku. V Krušných horách nemělo obyvatelstvo ani chleba, nebyl dostatek kůže na boty, a tak na místo kožených podrážek začaly se vyrábět podomácku dřevěné podrážky a boty zvané dřeváky. Došlo k postupnému vyliďňování celé oblasti.Konec 18. století - nová obživa obyvatelstva

Přehnala se léta hladomoru, která kulminovala v r. 1771. Tehdy bylo tak nepříznivé počasí, že nedozrálo obilí a po celém Karlovarsku panovala bída a hlad.

V r. 1781 dochází ke zrušení nevolnictví a vydáním tolerančního patentu je povolena i svoboda náboženského vyznání. Nastaly dalekosáhlé hospodářské, sociální a politické reformy. Došlo k rozvoji průmyslu, nových řemesel a domácí výroby (tkalcovství, řezbářství, košíkářství, výroba hraček, uhlířství a j.).

Na Karlovarsku se obnovuje hornictví, ovšem již ne kutání stříbra a cínu, ale otevírají se ložiska hnědého uhlí, která byla zjištěna nejen na Sokolovsku, ale i v sousedních obcích - Staré Roli, Sedleci,

Otovicích, Chodově. Navíc v nadloží hnědouhelných slojí byl na více místech objeven jakostní kaolín, a tak koncem 18. století se rozvíjí na Karlovarsku průmysl na výrobu porcelánu.

Také v Nové Roli se začínají zakládat živnosti a obchod. Již koncem 17.století byla zde nejstarší živností tkalcovna v čp. 49. V čp. 28 se v té době datuje první vodní mlýn a další mlýn na lněné semeno s výrobou lněného oleje a fermeže. Odpadem byly lněné pokrutiny vhodné pro zkrmování hospodářskými zvířaty. Lněný olej sloužil k svícení v domácnostech a v živnostech.

V 18. století započala v Nové Roli rukodělná výroba cihel. Nejstarší cihelna byla pod svahem k Mezirolí a větší se nacházela u Rolavy.

Zpráva o Nové Roli z roku 1847 praví, že zde bylo 50 domů s 280 obyvateli. Byly sem přifařeny vesnice Jimlíkov a Božičany. V obci byla fara, kostel a škola pod patronací vrchnosti, dále hostinec, 2 mlýny a v Hamrech 2 domy. Později přibyl třetí mlýn. Z nich mlýn v čp. 28 měl výsadní právo a majitel Václav Zuleger přistavěl k mlýnu kolem r. 1850 rozlehlou pilu rovněž s vodním náhonem. Mlýn byl přebudován novým majitelem Karlem Hassmannem na kaolínový mlýn a plavírnu kaolínu. V té době byl otevřen kaolínový důl u Nové Role.

Jeho další majitel Anton Fischer po vybudování kaolínových dolů a plavírny "Osmosa" v Božičanech odprodal této firmě svoji plavírnu se statkem a polnostmi v N.Roli, protože se mu stala nerentabilní vlivem vzniklého kaolínového monopolu, a proto firma Osmosa zde těžbu kaolínu zrušila. Za to A.Fischer moderně vybudoval mlýn a zvětšil cihelnu. Kromě normálních cihel byly vyráběny i bílé cihly pro stavbu pecí na výpal porcelánu.

V osadě Hamry byla zavedena brusárna na mletí dřeva a dodávala polotovary jako základní surovinu pro velkou papírnu ve Vysoké Peci. Koncem 19. století vznikla v N.Roli ještě výrobní šindelů, která zaměstnávala až 20 stálých dělníků.

Zhruba před sto lety bylo více jak padesát novorolských občanů zaměstnáno v uvedených průmyslových podnicích. Další větší část obce se zabývala zemědělstvím, část pracovala v lese a ještě několik jich docházelo do sousedních nově vybudovaných porcelánek.

Přechodná konjunktura

Koncem 19. století velkou pracovní příležitostí v celém kraji bylo budování železnic. To mělo velký hospodářský a sociální význam. Také přes Novou Roli byla zahájena stavba železniční tratě Chodov - Nejdek a byla zprovozněna v roce 1881. Další bylo budování tratě Karlovy Vary - Johanngeorgenstadt, tedy v našem případě přípojka z Karlových Var do Nové Role. Byla otevřena v roce 1891.

V této době starousedlíci Nové Role kromě zemědělců neměli trvalých zaměstnání. Často je střídali, ale měli příležitost pracovat po celý rok. To byl již značný sociální pokrok. Střídavě pracovali i v lese při kácení a přibližování dřeva.

A právě po zavedení železniční přepravy bylo započato s intenzivní těžbou dřeva v okolních lesích. Dřevo bylo expedováno po železnici předně do Vídně, ale i do dalších západoevropských států. Sedláci, kteří vlastnili dva až tři páry koní, používali jich právě na výdělek, tedy jako formanku, a tím se stávali zámožnějšími. Začalo se lépe dařit také dělníkům, protože měli stálé výděly.

Toto ekonomické zlepšení se asi od roku 1881 projevilo i ve vzrůstajícím počtu obyvatel Nové Role. V roce 1892 měla Nová Role již 79 domů s 567 obyvateli.

Tato konjunktura probíhala až do roku 1914, kdy začala první světová válka. Ta měla za následek zhoršení sociálních poměrů obyvatelstva, neboť kromě válečného průmyslu byl ostatní průmysl omezován a zastavován. Tím začala klesat i možnost výdělků. Sedlákům byl rekvírován během války dobytek a

odvádění koně pro armádu. Záhy se projevil všeobecný nedostatek životních potřeb. Tento úkaz je ostatně znám v údobí každé války.

Již v polovině srpna 1914 přijíždějí vagóny s prvními raněnými vojáky z bojišť. Narychlo jsou zřizovány první vojenské lazarety a také v Nové Roli byl zřízen vojenský lazaret v místní škole. Válečné útrapy ještě zvyšovala krutá zima 1917 - 1918. Lidé hojně umírali zimou, hladem a byli to především zchudlí podvyživení občané s malými dětmi. Rozšířila se epidemie španělské chřipky a v silných mrazech bylo ztíženo kopání jednotlivých hrobů. Proto, až když zima polevila, byli mrtví, zachvácení epidemií, pohřbeni dodatečně do společných hrobů.

Docházelo i k hojným krádežím, nejčastěji brambor přímo na polích. Lidé tak jako v době třicetileté války začali obouvat domácky vyrobené dřeváky. Jak se doba měnila, měnil se život tehdejších obyvatel.

Nová Role v předmnichovské republice

Vznik Československé republiky 28.října 1918 měl znamenat v Nové Roli obnovení češství. Ovšem ještě mnoho let tomu tak nebylo. Dne 30.10.1918 Němci proklamovali svoji samostatnost nejen na Karlovarsku, ale v celém pohraničí ČSR. Teprve koncem roku 1918 české ústřední úřady a ministerstva dosazovaly v pohraničních oblastech do státních úřadů české vedoucí pracovníky. V Nové Roli byla situace ještě mnohem komplikovanější.

V r. 1930 měla Nová Role 157 domů s 1125 obyvateli a v r. 1935 168 domů a stejný počet obyvatel. To už byla velká obec.

Po roce 1918 hlavním zdrojem obživy místních obyvatel bylo zaměstnání v blízkých uhelných dolech, pářdelně v Nejdku a v porcelánkách v Chodově a Božíčanech. Velkou pracovní příležitostí pro novorolské obyvatele bylo dostavění porcelánky v r. 1921. Zakladatelem porcelánky byla akciová společnost pod názvem Keramické závody a.s. v Karlových Varech. Ovšem záhy konjunktura porcelánek měla klesající tendenci opadl prodej porcelánu. Až teprve, když se začalo vyrábět výhradně kvalitní zboží podobné německému Rosenthalu, začala porcelánka prosperovat. V továrně byla zavedena tuhá kázeň a vysoké nároky na kvalitu práce. A tak novorolská porcelánka "Bohemia" se brzy stala po všech stránkách nejlepší porcelánkou na Karlovarsku.

O tom, že germanizace v Nové Roli se udržela ještě mnoho let, svědčí výsledky voleb z r. 1931, kdy z celkových 706 hlasů získala největší počet (202 hlasy) německá strana NSDAP, která byla právě nově založena a z 18 členů obecního zastupitelstva měla 6 mandátů.

Ze zachovalých německých kronik se dovídáme další zajímavosti o tehdejších událostech v obci. Tak r. 1934 je uváděn místní farář P. Johann Huebl, starosta Karl Siegert, který byl také prvním obecním kronikářem. Dalším pozdějším kronikářem byl Ignatz Praxi.

V r. 1934 českou školu navštěvovalo celkem 20 dětí, z toho 12 německé národnosti a 8 české národnosti. Do této doby to byla vlastně německá škola s 1 třídou českou. V r. 1935 vznikla česká "obecná škola" s 1 třídou německou. Do měšťanské školy chodily novorolské děti do Chodova (15) a do Staré Role (19).

Rok 1936 byl význačný pro Novou Roli tím, že dne 5. května navštívil kostel v rámci generální vizitace pražský arcibiskup Dr. Karel Kašpar. Byla to velká sláva za účasti obyvatel místních i z celého okolí. Dne 28.08.1936 bylo v Nové Roli uspořádáno slavnostní odhalení pomníku padlých ve světové válce 1914 - 1918 (pomník byl odstraněn při provádění regulace Rolavy a přemístěn na místní hřbitov). Další zajímavou zmínkou je to, že vždy první květnovou neděli byl v kostele při mši svaté připomínán "svátek matek" a během mše slavnostně účinkovala hudba. Z r. 1937 z doby nezaměstnanosti jsou dochovány

poukázky na odběr potravin pro chudé občany v hodnotě 10,- Kč, zvláště poukázky na 1 bochník chleba 1,5 kg a originál českoněmeckého průkazního lístku nezaměstnaného z 9.7.1937. Také je zachována fotografie z 13.6.1937 - Pěvecký mužský sbor "Lyry" Neurohlau. A jak vypadalo razítko tehdejšího obecního úřadu? Bylo kulaté - jedna polovina česky a obráceně zase německy.

A konečně je zachován přehled z předmnichovské republiky o jednotlivých domech, majitelích je uveden i rok postavení domů. Tak končila historie naší první republiky v Nové Roli.

Druhá světová válka a osvobození

Ve dnech 1. - 10. října 1938 sudetští Němci obsadili pohraniční území Sudety, tedy i Novou Roli. Všichni čeští obyvatelé Nové Role, bylo to 28 rodin, museli se vystěhovat do vnitrozemí, které po 15. březnu 1939 se nazývalo Protektorát Čechy a Morava.

O válečných poměrech v samotné obci nejsou v obecní kronice žádné záznamy; jsou dochovány jen zprávy o situaci v porcelánce. Hned počátkem války se projevil nedostatek pracovních sil, který byl posléze řešen válečnými zajatci různých národností. Až německý ředitel porcelánky H.Hechfischer započal za areálem porcelánky budovat koncentrační tábor. Byly zde vězněny z větší části ženy národnosti ruské, polské, české, jugoslávské, ale i belgické a německé. V posledních dnech dubna 1945 byl z Nové Role vypraven pochod smrti zbývajících vězňů směrem na Doubí, Toužim, Planou u Mariánských Lázní a dále. Při tom mnoha vězňům se podařilo svůj život zachránit útekem, ale zbývajících postupně pomřeli cestou. Po letech několik bývalých jugoslávských a sovětských vězenkyň navštívilo Novou Roli, aby identifikovali místa, kde prožily hrůzná léta věznění.

Dne 12.9.1944 byl zaznamenán první nepřátelský nálet na Karlovy Vary. To už také sílil odboj proti nacismu v novorolské porcelánce, kam během války bylo totálně nasazeno několik Čechů. Přišel konec války, Karlovy Vary byly osvobozeny již 8.5.1945 armádou USA, ale Nová Role až 11.5.1945. Obec přešla do rukou Sovětské armády.

Vedení osvobozeného koncentračního tábora přebírá 28.5.1945 první český osídlenec Julius Gelerin. Od té doby jsou zde vězněni pochytaní němečtí příslušníci SS, funkcionáři NSDAP a SA v počtu asi 700 lidí. Všichni byli nasazeni na odkrytí společného hrobu umučených vězňů, jejichž exhumace byla skončena manifestačním pohřbem 41 rakví na místním hřbitově koncem června 1945. A bývalý koncentrační tábor ještě naposledy sloužil v roce 1946 jako sběrný tábor pro odsun Němců. Ještě koncem května se Němci v Nové Roli zarputile drželi hesla bývalého vůdce sudetských Němců Konráda Henleina:

"Každý zůstaňte na svém místě a plňte své povinnosti!"

Věřili, že Karlovarsko bude připojeno znovu k Německu. A tak fašisté nadále řídili místní porcelánku. Vedení obce se ujímá nejprve obecní tajemník Karl Siegert, ale brzy odchází do Německa. Na výzvu vlády přicházejí do Nové Role první Češi. Toto nové osídlování začalo koncem května.

Teprve 22.6.1945 přebírá poštovní úřad Jan Fencel a až 24.7.1945 přejímá funkci přednosty žst. Nová Role od Němce I.Praxla - p. Josef Fronk, který zde byl přednostou do r. 1938. A přicházejí další čeští občané. První čeští zemědělci obsazují usedlosti až v listopadu 1945 (Václav Jenom, Karel Ježek, Petr Coufal a další). Vedení Místní správní komise se přechodně ujímá poštovník Jan Fencel, po něm krátkodobě správce nitřárny p.Boehm a konečně přednostou žst. Josef Fronk. V prosinci 1945 Okresní národní výbor v Lokti jmenuje přednostou Místní správní komise Václava Jemona, který v r. 1946 se stává prvním voleným předsedou MNV Nová Role.

Podobně i vedení porcelánky "Bohemia" se dostává do českých rukou. Koncem února 1946 započal odsun

Němců. Především těch, kteří pro své nacistické smýšlení nechtěli se stát příslušníky naší republiky. Němečtí specialisté místní porcelánky na žádost vedení závodu byli z odsunu přechodně osvobozeni, aby byl zajištěn řádný chod porcelánky. Záhy dobrovolně odcházejí do Německa i někteří němečtí antifašisté (němečtí komunisté).

Po náboru pracovních sil a učňů v červenci 1946 nastupuje do porcelánky 40 chlapců a děvčat, kteří v pozdějších letech se stávají základním kádrem porcelánky. A rok 1946 je již ve znamení konce germanizace a opravdového obnovení češství v Nové Roli a v celém našem pohraničí.

V Nové Roli byl znovu založen český sbor dobrovolných hasičů (podobně v Mezirolí a Božičanech), ochotnický spolek, obnovena česká obecná škola (již v září 1945), otevřena česká obecní knihovna a obnoveny další české instituce.

Koncem roku 1945 měla Nová Role 147 domů s 1 020 obyvatel. K 1. lednu 1947 byl již zaznamenán značný úbytek Němců.

Přeměna vesnice na město

Budování "druhé" Československé republiky, později ČSSR a konečně ČSFR bylo příznačné i životu obyvatel, kteří se postupně do Nové Role přistěhovali ze všech koutů naší vlasti. Došlo k zvláštnímu jevu, který se neudál ani po celá staletí. Došlo k tomu, že během krátké doby celý region bývalých Sudet byl dosídlen převážně českým obyvatelstvem.

A jak se osudy obce vyvíjely dále? V r. 1948 byl zřízen místní veřejný rozhlas se 7 tlampači. V r. 1949 započala adaptace domu čp. 43 na kulturní dům (dnešní autoservis p.Lavičky). Nastala doba "socializace vesnice". Začátkem r. 1950 místní zemědělci zakládají jednotné zemědělské družstvo, které během několika málo let se stalo jedním z nejúspěšnějších JZD v okrese. V r. 1953 byla zahájena výstavba nové porcelánky, která se měla stát největší v republice.

Ta největší přeměna započala na jaře 1957, kdy bylo přikročeno k vyměrování areálu budoucího novorolského sídliště. Jeho vlastní výstavba byla zahájena dnem 4.9.1958 postavením provizorních kanceláří a skladů "Komunální služby". Další roky byly pro N.Roli charakteristické v tom, že končila klidná pohoda vesnice a započal doslova velký stavební ruch - výkopy a rozbředlé bahno. Výstavba pokračovala budováním vodovodu z koupaliště, nekonečným navážením stavebního materiálu jak vagóny, tak nákladními auty. Následovala výstavba vodojemu na kopci k Mezirolí a výkopy vodovodní trasy přes starou obec, při čemž došlo k narušení pramenů do studní. Prováděly se veškeré rozvody po sídlišti (komunikační sítě). Až konec r. 1960 znamenal první skutečné výsledky stavbařů, když předali do užívání prvních 12 panelových domů se 349 bytovými jednotkami. To už byla dána do provozu nová teplárna v porcelánce, první nová mateřská škola, když musela urychleně zřizovat pro nával nově přistěhovalých dětí další provizorní třídy mimo vlastní budovu.

I novorolské koupaliště zaznamenalo velkou přeměnu. Byla vybudována nová budova s kabinami, písčiná pláž se skluzavkami a sem začali houfně jezdit za koupáním i Karlovaráci. O nedělích bylo nutno z Karlových Varů do Nové Role vypravovat zvláštní vlak.

V letech 1961 až 1962 byly postupně dokončeny oba pavilóny základní školy, tělocvična a školní jídelna. Škola se tak proměnila z malotřídní na plně organizovanou devítiletku. Růst počtu obyvatel dokumentuje i nárůst školáků. Ve školním roce 1960/61 bylo 310 žáků v 5 ročnících, v roce 1961/62 již 737 žáků v devíti ročnících a v r. 1966/67 plných 1019 žáků.

V červnu 1961 došlo k rozsáhlému rozvodnění Rolavy, které bylo způsobeno protržením hráze kalojemu n.p. Jáchymovské doly - čistička ve Vysoké Peci. Celé povodí Rolavy bylo zaplaveno radioaktivním

bahnem.

Vesnička Nová Role se změnila během tří let natolik, že k 6. dubnu 1964 byla vyhlášena městem (MNV se mění na MěNV).

V dalších letech se stěhuje MěNV do nové budovy "Domu kultury" společně s poštou, spořitelnou, knihovnou, kinem, restaurací. MěNV Nová Role v rámci akce "Z" provádí další výstavbu - budovu lidové školy umění, výrobní halu komunálních služeb, později za podpory MěNV buduje TJ Nová Role sportovní halu, hřiště a další akce. Bohatě se rozvíjí kulturní, sportovní a zájmová činnost. Jsou zakládány svazy a organizace. Jednou z posledních činností bylo založení střediska "Junák" v roce 1968, ale bohužel v roce 1970 v rámci posrpnové normalizace byl Junák zakázán.

Nastaly i územní změny, tzv. samosprávné reorganizace, když v r. 1960 byl k okresu Karlovy Vary přičleněn okres Toužim. Při této reorganizaci byla osada Mezirolí dne 12.6.1960 definitivně přičleněna k Nové Roli. Došlo i k sloučení JZD Mezirolí s JZD Nová Role a byl přijat název "JZD NÁSTUP Nová Role". Dne 1. 1. 1976 na základě slučování národních výborů byly přičleněny k N. Roli obce Děpoltovice a Nivy. K 1. 1. 1980 ve smyslu mapování novorožského katastru byla provedena arondace katastrální hranice se sousedním katastrálním územím Božičany a Novorožský rybník převeden do kat. území Nová Role. A konečně v roce 1981 následovalo připojení obcí Božičany a Jimlíkov.

Historický 21. srpen 1968 prožila N. Role plná vzruchu. Toho dne zástupci okupační Sovětské armády vyjednávali na MěNV N. Role a bylo přikázáno zajistit klid a pořádek ve městě. Okupační vojska byla usídlena po mnoha dnů v lesích u Jimlíkova a jejich auta denně vyjížděla patrolovat po okolí a sledovala, jak se chová místní obyvatelstvo. Přesto N. Role, podobně jako celé Karlovy Vary a snad celá republika, byla polepena protestními vývěskami proti okupantům. Po týdnu se situace uklidnila a život musel pokračovat dále - jako ostatně náš národ - podle "poučení" vydaného Gustávem Husákem.

Tak se nám ta stará vesnička změnila do dnešní podoby města a už to vypadalo, že se dále přestane vyvíjet a že tak navždy zůstane - na věčné časy.

